

**Обращение к Президенту Эстонской Республики Тоомасу Хендрику Ильвесу
в связи с поправками к Закону о частной школе от 18 апреля 2013 г.**
(Страница 2)

**Pöördumine Eesti Vabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese poole seoses
Erakooliseaduses sisse viidud muudatustega 18.aprillil 2013 aastal.**
(Lehekülg 5)

**An Appeal to the President of the Republic of Estonia Toomas Hendrik Ilves with
respect to amendments to the Private School Law made on 18th of April 2013.**
(Page 8)

25/04/2013

Обращение к Президенту Эстонской Республики Тоомасу Хендрику Ильвесу в связи с поправками к Закону о частной школе от 18 апреля 2013 г.

Президенту Эстонской Республики
Г-ну Тоомасу Хендрику Ильвесу
ул. А. Вейзенберга 39
15050 Таллин
Эстония

25.04.2013

Уважаемый господин Президент!

От лица русской общины Эстонии и Объединения “Русская Школа Эстонии” мы выражаем крайнюю озабоченность принятыми Рийгикогу 18 апреля 2013 года, поправками к Закону о частной школе (343 SE¹). Обращаемся к Вам не только как к Президенту, гаранту Конституции Эстонской Республики, но и как к человеку - отцу детей и гражданину.

Согласно статье 107 Конституции у Вас есть право не обнародовать принятый закон и в 14-дневный срок получения закона вернуть его вместе с мотивированным решением в Рийгикогу для нового обсуждения.

Согласно принятым поправкам, частная школа с языком обучения отличным от эстонского может быть учреждена при участии местного самоуправления только при наличии выданного правительством разрешения. Однако, ни в Законе о частной школе (далее ЗоЧШ), ни в Законе об основной школе и гимназии (далее ЗОШГ) не приводятся четкие критерии, на основании которых может выноситься подобное решение. Это может привести и приводит к затягиванию принятие решений в самом правительстве, и приводит к фактическому саботированию норм Конституции, гласящих, что язык обучения в школе национального меньшинства выбирает сама школа (Статья 37 Конституции). Так,

¹ <http://www.riigikogu.ee/?op=ems&page=eelnou&eid=d30b8b58-db6a-4bd6-b20e-c3c7c6bd44f1&>

² https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=123502&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp

например, со стороны Правительства ЭР до сих пор нет решения по поддержанным местными самоуправлениями предложениям попечительских советов школ о выборе русского языка обучения, сделанных 7 мая 2012 года. Таллинское городское собрание вынесло соответствующее решение 19 июня 2012 года (решение №104²) и сделало соответствующие ходатайства к Правительству ЭР.

Согласно статье 11 Конституции ЭР права и свободы могут быть ограничены только в соответствии с Конституцией. Ограничения эти должны быть необходимы в демократическом обществе и не должны оставлять за собой права искажать сущности ограничиваемых прав и свобод.

Статья 12 Конституции ЭР устанавливает, что перед законом все равны. Никто не может быть подвергнут дискриминации из-за его национальной, расовой принадлежности, цвета кожи, пола, языка, происхождения, вероисповедания, политических или иных убеждений, а также имущественного и социального положения или по другим обстоятельствам. Государственный суд Эстонии и Европейский суд по правам человека неоднократно устанавливали, что дискриминация - это не только отсутствие равного обращения с равными, но и равное обращение с неравными. Русские дети априори владеют эстонским языком хуже эстонских детей. Поэтому одинаковые требования в плане обучения на эстонском языке как к русским, так и к эстонским ученикам являются дискриминацией.

Согласно статье 19 Конституции ЭР каждый, пользуясь своими правами и свободами и исполняя обязанности, обязан уважать и учитывать права и свободы других людей. Таким образом, право на обучение на эстонском языке не должно входить в противоречие с правами меньшинств учиться на родном языке. Более того, в Эстонии де-факто нет случаев невозможности обучаться на эстонском языке теми, кто этого желает, но есть масса примеров, когда русские дети вынуждены учиться на эстонском языке против их воли и воли их родителей.

Исходя из вышеизложенного, поправки нарушают основные права русскоязычного населения в плане получения доступного образования на родном языке, в частности статью 37 Конституции ЭР, согласно которой язык обучения в учебном заведении для национального меньшинства избирает учебное заведение. Поправки значительно ограничивают данное право, а следовательно противоречат Конституции ЭР в части свободного избрания языка обучения. Учитывая предыдущий опыт подачи ходатайств об избрании языка обучения, (по многим был получен отказ, идут судебные разбирательства, по другим решения затягиваются уже год) получается, что данные поправки призваны узаконить дискриминацию русскоязычного национального меньшинства по языковому принципу, что прямо запрещает статья 12 Конституции ЭР.

Также законопроектом устанавливается неравенство между частными гимназиями в зависимости от того, кто является их держателями. Частные гимназии, держателями

² https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=123502&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp

которых является государство или местное самоуправление ограничиваются в своих правах на выбор языка обучения.

Согласно статьи 49 Конституции ЭР каждый имеет право сохранить свою национальную принадлежность.

Обращаем также Ваше внимание на то, что в ответ на петицию Русского земского совета (PE502.137v01-00) в комментариях Европейская Комиссия хочет отметить, что согласно статье 2 Договора о Европейском Союзе, уважение прав лиц, принадлежащих к меньшинствам, является одной из основополагающих ценностей Европейского союза, которые являются общими для всех государств-членов. Кроме того, статьи 21 и 22 Хартии основных прав Европейского Союза запрещают дискриминацию по признаку принадлежности к национальным меньшинствам, и обеспечивают уважение Европейским Союзом культурного, религиозного и языкового разнообразия.

Воля русского национального меньшинства в желании учиться на русском языке в гимназии, которая также частично была поддержана представителями эстонской общины, была отражена собранными 35 841 подписью, которые мы передали Вам 1 июня 2012 года. Тогда подписи были перенаправлены Вами в Министерство образования и науки, которое, в свою очередь, предпочитает затягивать решения.

Учитывая вышеизложенное и руководствуясь статьями 46, 81 и 107 Конституции ЭР, просим не обнародовать принятые 18 апреля 2013 г. Рийгикогу поправки в Закон о частной школе (343 SE), так как поправки противоречат Конституции ЭР, и просим Вас вернуть Закон в Рийгикогу для нового обсуждения и принятия решения.

С уважением,
Алиса Блинцова
Ответственный секретарь
НКО "Русская Школа Эстонии"
<http://www.venekool.eu>
эл. почта: russovet24@gmail.com
тел. 58 286 631

25 апреля 2013 г.

Андрей Лобов
Член Правления
Руководитель рабочей группы по мониторингу, анализу и развитию
НКО "Русская Школа Эстонии"

Pöördumine Eesti Vabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese poole seoses Erakooliseaduses sisse viidud muudatustega 18.aprillil 2013 aastal.

Härra Toomas Hendrik Ilves
Eesti Vabariigi President
A.Weizenbergi 39
15050 Tallinn
Eesti

25.04.2013

Lugupeetud härra President!

Vene kogukonna Eestis ja Ühenduse „Vene Kool Eestis“ nimel me väljendame oma sügavat muret 18.aprillil 2013 aastal Riigikogu poolt tehtud muudatuste osas Erakooliseaduses (343 SE3). me pöördume Teie poole, kui mitte ainult Presidendi vaid kui ka inimese – laste isa ja kodaniku poole.

Vastavalt Eesti Põhiseaduse Paragrahv 107 sätetele on Teil õigus vastuvõetud seadus jätta välja kuulutamata ja saata see koos motiveeritud otsusega neljateistkümne päeva jooksul, arvates saamise päevast, Riigikogule uueks arutamiseks ja otsustamiseks.

Kooskõlas vastuvõetud parandustega võib erakooli, kus õppekeeleks on muu keel peale eesti keele, asutamise kinnitada kohalik omavalitsus, kui selleks on olemas Vabariigi Valitsuse luba. Kuid nii Erakooliseaduses (edaspidi EraKS) ega ka Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (edaspidi PGS) ei ole märgitud täpseid kriteeriume, mille alusel võib vastu võtta selliseid otsuseid. See võib põhjustada ja põhjustab juba vastuvõetud otsuste venitamist valitsuses endas ja faktiliselt põhjustab Põhiseaduse sätete saboteerimist, kus on sätestatud, et õppekeele rahvusvähemuse õppeasutuses valib õppeasutus (Põhiseaduse Paragrahv 37). Nii näiteks, ei

³ <http://www.riigikogu.ee/?op=ems&page=eelnou&eid=d30b8b58-db6a-4bd6-b20e-c3c7c6bd44f1&>

ole EV Valitsuse poolt otsuseid kohalike omavalitsuste poolt heakskiidetud hooldusnõukogude ettepanekute osas, valida õppekeeleks vene keel, mis võeti vastu 7.mail 2012 aastal. Tallinna Linnavolikogu võttis vastu vastava otsuse 19.juunil 2012 aastal (otsus №1044) ja esitas vastava taotluse EV Valitsusele.

Vastavalt EV Põhiseaduse paragrahv 11-le tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust.

EV Põhiseaduse paragrahvis 12 on sätestatud, et kõik on seaduse ees võrdsed. Kedagi ei tohi diskrimineerida rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi või muude asjaolude tõttu. Eesti Riigikohus ja Euroopa Inimõigustekohus on korduvalt tuvastanud, et diskrimineerimine – ei ole mitte ainult võrdse kohtlemise puudumine võrdsete suhtes, vaid ka ebavõrdsete kohtlemine kui võrdsetega. Vene lapsed valdavad eesti keelt a priori kehvemini kui eesti lapsed. Seepärast ühesuguste eesti keele nõudmiste kehtestamine nii vene õpilastele eesti keeles kui ka vene keele õppeplaanide eesti õpilastele, on diskrimineerimine. Seega on ühesuguste õppeplaanide, eesti keeles nõudmiste nii vene õpilastele kui ka eesti õpilastele, kehtestamine – diskrimineerimine.

Vastavalt EV Põhiseaduse paragrahvile 19, igaüks peab oma õiguste ja vabaduste kasutamisel ning kohustuste täitmisel austama ja arvestama teiste inimeste õigusi ja vabadusi ning järgima seadust. Seega, õppida eesti keeles ei pea olema vastuolus vähemusrahvuste õigusega – õppida oma emakeeles. Veelgi enam, Eestis puuduvad de facto juhtumid, et omandada haridust eesti keeles neil, kes seda soovivad, kuid on massiliselt näiteid, kus vene lapsed on sunnitud õppima eesti keeles vastu oma ja oma vanemate tahte.

Lähtudes eeltoodust, rikuvad eelpool nimetatud seaduse muudatused venekeelse elanikkonna põhiõigusi, saada haridust emakeeles, millega rikutakse EV Põhiseaduse paragrahv 37 sätteid, mille kohaselt õppekeele vähemusrahvuse õppeasutuses valib õppeasutus. Seaduse muudatused muudavad oluliselt nimetatud õigusi ja järelikult on vastuolus EV Põhiseadusega – vabalt valida õppekeelt. Arvestades eelnevaid kogemusi taotluste esitamisel õppekeele valimisel (paljude osas vastati eitavalt, kestavad kohtutes menetlused nendes küsimustes juba aasta), võib teha järeldusi, et käesolevad parandused on vastuvõetud selleks, et seadustada venekeelse rahvusvähemuse diskrimineerimist keele põhimõttel, mida otseselt keelab EV Põhiseaduse paragrahv 12.

Samuti on seaduse eelnõus kehtestatud ebavõrdsus eragümnaasiumite vahel sõltuvalt sellest, kes on nende omanikud. Eragümnaasiumid, kelle omanikeks on riik või kohalikud omavalitsused, on piiratud õiguses valida õppekeelt.

Vastavalt EV Põhiseaduse paragrahvile 49, on igaühel õigus säilitada oma rahvuskuuluvus.

⁴ https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=123502&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp

Pöörame Teie tähelepanu ka sellele, et vastuseks Eestimaa Venelaste Maakogu petitsioonile (PE502.137v01-00), soovib Euroopa Komisjon oma kommentaarides märkida, et kooskõlas Euroopa Liidu Lepingu artikkel 2-ga, on isikute, kes kuuluvad rahvusvähemusse, õiguste austamine Euroopa Liidu üks põhialuste väärtustest, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele. Sellele lisaks, Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta artiklid 21 ja 22 keelavad diskrimineerimise rahvusvähemusse kuulumise põhimõttel ja tagavad Euroopa Liidu poolt kultuuri, usulise ja keelilise mitmekesisuse austamise.

Vene rahvusvähemuse tahe soovida õppida vene keeles gümnaasiumites, mis oli ka osaliselt heaks kiidetud eesti kogukonna esindajate poolt, kajastus ka 35 841 kogutud allkirja näol, mille me andsime Teile üle 1.juunil 2012 aastal. Allkirjad said Teie poolt edasi suunatud Haridus- ja Teadusministeeriumi, mis omakorda eelistab otsusega venitada.

Lähtudes ülaltoodust ja juhindudes EV Põhiseaduse paragrahvidest 46, 81 ja 107, palume, Riigikogu poolt 18.aprillil 2013.a. vastuvõetud otsus (343SE) „Erakooliseaduste muudatused“ jätta väljakuulutamata, kuna muudatused on vastuolus EV Põhiseadusega ja palume nimetatud seadus tagastada Riigikogule uueks aruteluks ning otsuse vastuvõtmiseks.

Lugupidamisega,
Alisa Blintsova
Vastutav sekretär
MTÜ „Vene Kool Eestis“
<http://www.venekool.eu>
e-post: russovet24@gmail.com
Tel. 58 286 631

25.04.2013

Andrei Lobov
Juhatuselise liige
MTÜ „Vene Kool Eestis“
Järelevalve, analüüsi ja arengu töögrupi juhataja

An Appeal to the President of the Republic of Estonia Toomas Hendrik Ilves with respect to Amendments to the Private School Law made on 18th of April 2013.

To the President of the Republic of Estonia
Toomas Hendrik Ilves
A. Weizenbergi 39
15050 Tallinn
Estonia

25.04.2013

Dear Mr. President!

On behalf of the Russian minority in Estonia and NGO “Russian School of Estonia” we would like to express our deep concerns regarding the amendments to the Private School Law that were adopted by our Parliament on 18th of April 2013 (343 SE⁵). We appeal to you not only as a President, but as a human – a father of children and a fellow citizen.

According to the Article 107 of the Constitution, You have the right not to publish a law voted by the Parliament. In a 14-days period since You have received the law from the Parliament, you have the right to return the law together with motivated decision to the Parliament for the new discussion.

According to the new amendments, the private school with the language of instructions different from Estonian can be founded with the participation of local or state authorities only with the permission given by the Government. However, neither Private School Law (PSL) nor the Law of Primary and Secondary School (LPSS) contain clear criteria, which can be used for decision making. This could lead and leads to unjustified delays in decision making process and *de facto* leads to the sabotage of the Constitution, which says that the language of instructions in the school of national minority selects the school itself (Article 37). As an example, till this moment the Government did not make decisions for the appeals made on 7th of May 2012 by Board of

⁵ <http://www.riigikogu.ee/?op=ems&page=eelnou&eid=d30b8b58-db6a-4bd6-b20e-c3c7c6bd44f1&>

Trusties for four Tallinn schools. The appeals were supported by the Tallinn local authorities on 19th of June 2012 (decision nr. 104⁶) and sent to the Government of the Republic of Estonia.

According to the Constitution (Article 11) rights and freedoms can be restricted only in accordance with the Constitution. Those restrictions should be necessary in a democratic society and should not give an option to distort the core of the restricted rights and freedoms.

Article 12 of the Constitution declares that everyone is equal in front of the law. Nobody can be discriminated due to his/her nationality, ethnicity, color of the skin, gender, language, origins, creed, political or other beliefs, and also property and social standing or on other grounds. State Court of the Republic of Estonia and the European Court of Human Rights repeatedly stated that discrimination is not only the absence of the equal treatment, but also it is an equal treatment of unequal people. The knowledge of Estonian language by Russian-speaking children is *a priori* lower than that of Estonian-speaking children. Therefore equal requirements are discrimination of Russian-speaking pupils in respect to the same norms of education in Estonian language for Russian-speaking and Estonian-speaking pupils.

According to the Constitution (Article 19), everyone, exercising his/her rights and freedoms and fulfilling obligations, has to respect and take into account rights and freedoms of other people. Thus, the right to receive education in Estonian language should not contradict to the rights of the national minorities to receive the education in their mother tongue. Furthermore, there are *de facto* no cases where it becomes impossible to receive education in Estonian language by those who would like and require it, but there are many cases, when Russian-speaking children are forced to study in Estonian language against their will and the will of their parents.

Based on the foregoing, the amendments violate the basic rights of Russian-speaking minority to receive access to the education in our mother tongue, in particular Article 37 of the Constitution is violated, as the Article sets that the language of instructions in the school for the national minority is selected by the school itself. The amendments significantly restrict this right, and therefore they violate the Constitution of the Republic of Estonia in respect to free choice of a language of instructions. Taking previous experience of the appeals made by Boards of Trusties in a number of schools to select Russian language of instructions (many of those got rejected; for others decisions are still pending for almost a year), it appears that these amendments come to justify discrimination of Russian-speaking national minority on a basis of our language, which directly violates Article 12 of the Constitution.

Also the PSL sets inequality between private secondary schools with respect to the fact who is the holder of private schools. Private secondary schools with the potential participation of the state or local authorities are restricted in their right to select a language of instructions.

According to the Article 49 of the Constitution, everyone has a right to preserve his/her national (ethnic) identity.

⁶ https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=123502&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp

We would also like to bring Your attention to the fact that in a reply to the petition (PE502.137v01-00) by Committee on Petitions of the European Parliament, it is stated that “according to article 2 of the Treaty on the European Union, the respect for the rights of persons belonging to minorities constitutes one of the founding values of the European Union that are common to all Member States. Furthermore, articles 21 and 22 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union prohibit discrimination based on membership of a national minority and provide for the respect by the Union of cultural, religious and linguistic diversity.”

The will of Russian national minority to receive education in a native language of instructions in the secondary school (gymnasiums), which was also partially supported by the representatives of Estonian-speaking community, was reflected by 35 841 signatures collected, which we delivered to You on the 1st of June 2012. At that moment, You have redirected the signatures to the Ministry of education and science, which in its turn, prefers to delay decisions.

Given the above, and in conformity with the Articles 46, 81 and 107 of the Constitution of the Republic of Estonia we kindly request You not to publish amendments to PSL (343 SE) passed by the Parliament on 18th of April 2013, as the amendments violate the Constitution. We kindly request You to return the PSL to the Parliament for the new discussion and decision making.

Best Regards,
Alisa Blintsova
Executive secretary
NGO “Russian School of Estonia”
<http://www.venekool.eu>
e-mail: russovet24@gmail.com
phone: +372 58 286 631

25th of April 2013 r.

Andrei Lobov
Member of the Board
Chief for the working group on monitoring, analysis and development
NGO “Russian School of Estonia”